

Eirik Sæther (Innlevert 18.03.2023)

- Jervebestanden må ned på bestandsmål for å hindre for stor predasjon på reinskalver. Jervebestanden i Norge har siden bestandsmålet ble fastsatt i 1999 konsekvent ligget over, eller høyt over bestandsmålet. Jerven utgjør ein svært stor predasjon på kalven spesielt i kalvingstida da nyfødte reinskalver er eit spesielt lett bytte, men generelt også heile det første leveåret. En kan berre se til tamreinnæringa og tapstalla dei har og vise til når det gjelder jerv. Nøyaktig det samme skjer hos villreinen. En klarer aldri å bygge opp en stamme om jerven tar storparten av kalvene.
- Langrennsløypa "Fjelløypa" på Bjorli må flyttes og legges nærmere dalen. Løypa går idag som ei sløyfe langt inn i fjellet midt gjennom to svært viktige trekkruiter for villreinen i området. (se kart og trekkroute på naturbase.no, og skiløype på ut.no/kart). Disse to øst/vest-trekkrutene samles mellom Kollhøe og Svarthøe, og sammen danner de det eneste mulige øst/vest trekk for villreinstammen på Snøhetta-vest på sørsiden av Svarthø-massivet. Uten denne trekkrutene opphører øst/vest trekket på sørsiden av fjellrekka Merratind-Storhø-Svarthø-Kaldbottind. Skiløypa kan bestå som ei rundløype, men må legges på framsida av Kollhøe, og i retning Bøvervatnet og Vesltoppen. Grovt sagt godt på sørsida av grensa mot Dalsida Landskapsvernområde. Løypa genererer idag mye ski-trafikk ut til de nærliggende fjelltoppene (Svarthø, Røyrhø, Grovåkampen og Kaldbottind). Dette vil naturlig begrenses om løypa legges nærmere og mer på langs med dalen.
- Snøheim må stenges for å begrense ferdel innover Snøheimvegen slik at villreinenens rundtrekk rundt Snøhetta-massivet kan gjenopptas. En ting er motorferdselen innover Snøheimvegen med foreksempel buss eller bil, og forstyrrelsen det utgjør i øyeblikket den passerer. Men den som tror at kjøretøyer ikke lukter menneske, tar feil. Villreinen skyr som kjent menneskelukt. Når en buss med 10-20-40 personer har kjørt gjennom området, ligger menneskelukt fra kjøretøyets ventilasjonsanlegg igjen som en uoverkommelig barriere for villreinen i timesvis. Alle som har vært med å vær-støkke villrein på 600-800-1000 meter avstand vet hvor ømfintlig en villrein-nese er. Å tro at 20 mennesker på en buss ikke fyller terrenget med menneskelukt er mot bedre viten.
- Vegnettet Eikesdal-Aursjødammen-Torbudalen-Vitldalen skaper barrierer for viktige trekk internt i Snøhetta-vest område, men også mulighetene for trekk mellom Snøhetta-vest og Snøhetta-øst. Villreinen hindres i avgjørende trekk mellom de ulike sesongbeiteområdene sine.
- Anleggsvegen fra Brude gjennom Sandgrovbotten og til Mardalen er en tikkende bombe når det gjelder turisttrafikk. En åpen og gratis veg inn i indrefileen av norsk fjellnatur, midt blandt turistdestinasjoner som Trollstigen, Geiranger og Atlanterhavsvegen. Om denne veien blir godt kjent for bilturister, og ikke minst sykkelurister fra Bjorli, vil ferdselen her øke dramatisk. Ferdelsrestriksjoner på denne veien bør sterkt vurderes.
- Generelt må det jobbes for å begrense tilreisende turist-trafikk til nasjonalparken og verneområdet. Formålet med nasjonalparken og verneområdet var nettopp å skåne villreinen for inngrep og menneskelig aktivitet. Stikk imot sin hensikt virker nasjonalpark-stempelet som en magnet på turister fra hele verden. Nasjonalpark skulle vært forbeholdt billedskjønne naturområder uten sårbar fauna og flora. Turister og tilreisende skulle vært stimulert til å reise dit. Områder som Snøhetta skulle hatt en annen vernestatus som ikke virket tiltalende på turister.